

Trudne dziedzictwo

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.2FN.10264.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Mikołaj Smykowski	
Prowadzący zajęcia	Mikołaj Smykowski	
Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu (critical) heritage studies ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy antropologicznej, archeologicznej i ekologicznej
C2	Przekazanie wiedzy dotyczącej wkładu refleksji antropologicznej w obrębie szeroko pojętych studiów nad dziedzictwem
C3	Zapoznanie z kluczowymi definicjami oraz pojęciami z zakresu badań nad dziedzictwem
C4	Przekazanie wiedzy dotyczącej dziedzictwa jako koncepcji naukowej, obszaru polityki kulturalnej oraz interwencji ekologicznych
C5	Przekazanie wiedzy dotyczącej współczesnych ujęć w studiach nad dziedzictwem, ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy zintegrowanej (naturokulturowej)
C6	Krytyczna refleksja nad współczesnym statusem dziedzictwa, jego zagrożeniami oraz sposobami ochrony
C7	Krytyczna refleksja nad wpływem materialnych wytworów kultury człowieka na środowisko przyrodnicze

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza antropologiczna, bierna znajomość języka angielskiego (czytanie literatury), zainteresowanie tematyką krytycznych studiów nad dziedzictwem.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie rolę antropologii jako dyscypliny akademickiej w obszarze studiów nad dziedzictwem	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Projekt, Prezentacja multimedialna
W2	Zna i rozumie kluczowe teorie, koncepcje i pojęcia z zakresu interdyscyplinarnych badań nad dziedzictwem	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Projekt, Prezentacja multimedialna
W3	Zna i rozumie kulturowe znaczenie dziedzictwa	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Projekt, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W4	Posiada wiedzę dotyczącą wpływu materialnego dziedzictwa człowieka na środowisko przyrodnicze	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Projekt, Prezentacja multimedialna
W5	Posiada wiedzę dotyczącą zagrożeń dziedzictwa i sposobów jego ochrony	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Projekt, Prezentacja multimedialna
W6	Posiada wiedzę z zakresu współczesnych metod badań dziedzictwa	ETN_K2_W01, ETN_K2_W02, ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W05, ETN_K2_W08, ETN_K2_W10	Projekt, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi krytycznie analizować teksty akademickie i materiały wizualne	ETN_K2_U01, ETN_K2_U02, ETN_K2_U03, ETN_K2_U04, ETN_K2_U05, ETN_K2_U08, ETN_K2_U10	Projekt, Prezentacja multimedialna
U2	Potrafi krytycznie analizować studia przypadku	ETN_K2_U01, ETN_K2_U02, ETN_K2_U03, ETN_K2_U04, ETN_K2_U05, ETN_K2_U08, ETN_K2_U10	Projekt, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Jest przygotowana_y do prowadzenia działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i edukowania o nim	ETN_K2_K05	Projekt, Prezentacja multimedialna
K2	Jest przygotowana_y do wnikliwej i krytycznej obserwacji zmian w polityce ochrony dóbr kultury / obiektów uznawanych za dziedzictwo	ETN_K2_K10	Projekt, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie: w stronę zintegrowanych badań nad dziedzictwem	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Zielone dziedzictwo ludzkości i jego zagrożenia	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
3.	Dziedzictwo materialne - archiwum procesu adaptacji człowieka do środowiska	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
4.	Antropopresja: antropogeniczne zaburzenia ekosystemów i ich dziedzictwo	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
5.	Ekobójstwo i inne zbrodnie wobec przyrody	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
6.	Dziedzictwo ekologiczne i tradycyjna wiedza ekologiczna	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
7.	Dziedzictwo (neo)kolonializmu a studia nad pamięcią wielokierunkową	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
8.	Środowiskowa historia Zagłady	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
9.	Difficult heritage, dark heritage, negative heritage	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
10.	Dziedzictwo zagrożone (heritage in danger) a dynamika antropocenu	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
11.	Krąbne dziedzictwo (unruly heritage), znikające ruiny i „dziedzictwo nie do ocalenia”	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
12.	Bioróżnorodność, biophilic design, architektura antropocenu	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
13.	„Stawanie się Ziemią” i etyczna refleksja nad dziedzictwem	W1, W2, W3, W4, W5, W6	Konwersatorium
14.	Konsultacje projektów zaliczeniowych	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2	Konwersatorium
15.	Prezentacje projektów zaliczeniowych i podsumowanie kursu	W1, W2, W3, W4, W5, W6, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Metoda warsztatowa, Metoda projektu

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Warunkiem zaliczenia są: obecność na zajęciach i aktywny udział w dyskusji / wyjściach terenowych, przygotowanie prezentacji / projektu dotyczącego wybranego przypadku dziedzictwa w rozpadzie. Oceny prezentacji / projektu zaliczeniowego: bardzo dobry (bdb; 5,0): prezentacja / projekt zaliczeniowy ocenione na 5,0 dobry plus (+db; 4,5): prezentacja / projekt zaliczeniowy ocenione na 4,5 dobry (db; 4,0): prezentacja / projekt zaliczeniowy ocenione na 4,0 dostateczny plus (+dst; 3,5): prezentacja / projekt zaliczeniowy ocenione na 3,5 dostateczny (dst; 3,0): prezentacja / projekt zaliczeniowy ocenione na 3,0 niedostateczny (ndst; 2,0): brak wymaganej prezentacji / projektu zaliczeniowego, bądź ocena z powyższych poniżej 3,0.

Literatura

Obowiązkowa

1. DeSilvey C., Curated Decay. Heritage Beyond Saving, University of Minnesota Press, Minneapolis, London, 2017.
2. Domańska E., Nekros. Wprowadzenie do ontologii martwego ciała, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018.
3. Domańska E., Humanistyka ekologiczna, w: Od pamięci biodziedzicznej do postpamięci, red. T. Szostek, R. Sendyka, R. Nycz, IBL PAN, Warszawa 2013, s. 15-39.
4. Jelewska A., Ekotopie. Ekspansja technokultury, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2013. Macdonald Sh., Difficult Heritage. Negotiating Nazi Past in Nuremberg and Beyond, Routledge, London, New York, 2009.
5. Meskell L., A Future in Ruins: UNESCO, World Heritage, and the Dream of Peace, Oxford University Press, Oxford 2018.
6. Logan W., Reeves K. (red.), Places of Pain and Shame. Dealing with Difficult Heritage, Routledge, New York, London, 2009.
7. Praczyk M. (red.), Pomniki w epoce antropocenu, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2017, s. 147-160
8. Smykowski M., Hibakujumoku - drzewa, które przeżyły. Ekologiczne dziedzictwo bombaradowań atomowych w Hiroshimie i Nagasaki, „Teksty Drugie” 2018, nr 3, s. 386-398.
9. Smykowski M., Ekologiczne świadectwo Zagłady. Repatriacja Mirabelki na Muranów, w: Świadek: jak się staje, czym jest?, red. A. Dauksza, K. Koprowska, IBL PAN, Warszawa 2019, s. 278-294.
10. Malczynski J., et. al., The Environmental History of the Holocaust, "Journal of Genocide Research" 2020, nr 2, s. 183-196.
11. Stobiecka M. (red.), Krytyczne studia nad dziedzictwem: pojęcia, metody, teorie i perspektywy, Wydawnictwo UW, Warszawa 2023.
12. Smykowski M., Stobiecka M., Material records of the Anthropocene A surface-oriented approach, "Rethinking History" 2022, nr 3, s. 340-370.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie projektu	15
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do zaliczenia	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Inne	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 135
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do fachowej ochrony dziedzictwa kulturowego i edukowania w tym zakresie
ETN_K2_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wnikliwej obserwacji i identyfikacji najważniejszych problemów etycznych, politycznych, społecznych i ekonomicznych współczesnego świata
ETN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować nowe informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, sposobów interpretacji oraz technik informacyjno-komunikacyjnych formułując krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy z zakresu etnologii/antropologii kulturowej i dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi zrealizować samodzielnie złożone zadania badawcze obejmujące: analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, właściwy dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników w zakresie etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole, także kierując jego pracami, zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować działania wobec innych zmierzające do stałego i systematycznego rozwijania w sposób krytyczny zdolności i zainteresowań w zakresie etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi integrować wiedzę i umiejętności z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz dyscyplin pokrewnych w złożonych i nietypowych sytuacjach związanych z wykonywaniem zawodu etnologa/antropologa kulturowego
ETN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i w zespole, także kierując jego pracami, przeprowadzić pogłębioną oraz krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów i dziedzin kultury, stosując oryginalne podejścia uwzględniające najnowsze trendy w etnologii/antropologii kulturowej i w dyscyplinach pokrewnych
ETN_K2_U08	Absolwent/ka potrafi przygotować właściwe dla etnologii/antropologii kulturowej złożone i zróżnicowane formalnie prace pisemne o charakterze naukowym
ETN_K2_U10	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem obcym nowożytnym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
ETN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony przedmiot i metodologię etnologii/antropologii kulturowej oraz jej twórcze zastosowania w działalności profesjonalnej
ETN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony specjalistyczną terminologię z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz terminologię właściwą dla dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe etnologii/antropologii kulturowej oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji
ETN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób usystematyzowany i pogłębiony zasady antropologicznej interpretacji zjawisk kulturowych w złożonych kontekstach środowiskowych, w tym społecznym, ekonomicznym, prawnym i etycznym
ETN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony powiązania etnologii/antropologii kulturowej z różnymi dyscyplinami naukowymi umożliwiające interdyscyplinarne integrowanie perspektyw badawczych
ETN_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym znaczenie wiedzy przedmiotowej w powiązaniu z wiedzą z zakresu prawa autorskiego, etyki zawodowej i przedsiębiorczości niezbędnych do rozwiązywania złożonych problemów społecznych i kulturowych zorientowanych na zastosowania praktyczne w różnych dziedzinach działalności zawodowej etnologa i antropologa kulturowego
ETN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony najważniejsze problemy społeczno-kulturowe współczesnego świata, w tym instytucji kulturowych